ANDMEKAITSE INSPEKTSIOON

VAIDEOTSUS
avaliku teabe asjas nr 2.1-3/25/532-1161-5
nr 2.1-3/25/246-596-20
nr 2.1-4/23/1206-2957-35

Otsuse tegija	Andmekaitse Inspektsiooni jurist Elve Adamson
Otsuse tegemise aeg ja koht	27.05.2025 Tallinnas
Vaide esitamise aeg	14.04.2025
Teabevaldaja	Põllumajandus- ja Toiduamet aadress: Väike-Paala 3, 11415 Tallinn e-posti aadress: pta@pta.agri.ee
Vaide esitaja	Eraisik e-posti aadress: xxxxxxx@hotmail.com

RESOLUTSIOON:

Avaliku teabe seaduse (AvTS) § 45 lg 1 punkti 1 ning haldusmenetluse seaduse (HMS) § 85 punkti 4 alusel

otsustan:

1) **jätta 14.04.2025 vaie rahuldamata, kuna Põllumajandus- ja Toiduamet on 04.04.2025 teabenõudele vastanud nii nagu ta sellest aru sai.**
2) **lugeda täidetuks ka 16.04.2025 ja 20.05.2025 pöördumistes toodud teavitused, (mida inspektsioon käsitles vaietena), mille kohaselt ei ole PTA täitnud nõuete kohaselt Andmekaitse Inspektsiooni 02.04.2025 ja 08.05.2025 tehtud ettekirjutusi ning on jätnud väljastamata dokumendi 2.1-11/1 metaandmed, kuna vastavad metaandmed on PTA vaide esitajale edastatud 23.05.2025 e-kirjaga.**
3) **teha vaideotsus teatavaks vaide esitajale ja teabevaldajale.**

VAIDLUSTAMISVIIDE:

Kui Andmekaitse Inspektsioon jätab vaide rahuldamata, siis on vaide esitajal õigus pöörduda teabevaldaja vastu halduskohtusse (AvTS § 46 (2)). Vaide esitaja saab 30 päeva jooksul pöörduda Andmekaitse Inspektsiooni vastu halduskohtusse, kui Andmekaitse Inspektsioon rikkus menetlemisel vaide esitaja õigusi muul viisil.

FAKTILISED ASJAOLUD:

1. 02.04.2025 vaideotsuse nr 2.1-3/25/246-596-9 punktis 10 on Andmekaitse Inspektsioon märkinud järgmist**:** *PTA vastusest saab inspektsioon aru selliselt, et iga dokumendiliigi*

*(mitte sarja) osas on eraldi loendur, mis annab dokumendile numbri nende registreerimise järjekorras olenemata sellest, millisesse sarja dokument registreeritakse. Ehk siis kui personalidokumentide liigi all on registreeritud mitme erineva sarja dokumendid, siis saavad dokumendid numbri nende registreerimise järjekorras, olenemata sellest, millisesse sarja dokument kuulub. Nii näiteks on personalidokumentide alla registreeritud ka 26.08.2024 distsiplinaarmenetluse algatamine nr-ga 2.1-11/233 ning WD üldtegevuse otsuste all on registreeritud ka 22.03.2024 dokument järjekorra numbriga 2.1-11/118 distsiplinaarmenetluse otsus. Seega ei näita kaldkriipsu järel olev number, mitte sarja kuuluvate dokumentide arvu, vaid dokumendiliigi all registreeritud dokumendi järjekorra numbrit. See, kas ühe liigi alla mitme erineva sarja dokumentide registreerimine on õiguspärane, ei ole käesoleva vaide esemeks, mistõttu inspektsioon siin seisukohta ei võta. Küll aga on mingil arusaamatul põhjusel 18.12.2024 dokument nr 2.1-11/217 avalikustatud käesoleva aasta märtsikuu dokumentide vahe*l

2. Eeltoodust tulenevalt esitas vaide esitaja 04.04.2025 PTA-le teabenõude, milles palus väljastada 2024. aastal numbrite 3, 120, 121 ja 123 all registreeritud dokumendid, millistel on ühine loendur 2.1-11 sarjaga.
3. 09.04.2025 vastuses keeldus PTA soovitud dokumentide väljastamisest põhjendusega, et PTA dokumendiregister ei sisalda endiselt küsitud dokumente 2.1-11/3, 2.1-11/120,2.1-11/121/ ja 2.1-11/123, mistõttu ei ole võimalik teabenõuet täita.
4. Vaide esitaja juhtis ka 16.04.2025 ja täiendavalt 20.05.2025 inspektsiooni tähelepanu sellele, et PTA ei ole nõuetekohaselt täitnud inspektsiooni 02.04.2025 ja 08.05.2025 ettekirjutust, milles inspektsioon kohustas PTA-d väljastama vaide esitajale dokumendi 2.1-11/1 metaandmed
5. Vaide esitaja eeltooduga ei nõustunud ja esitas Andmekaitse Inspektsioonile vaide.

VAIDE ESITAJA NÕUE JA PÕHJENDUSED:

Vaide kohaselt oli teabenõudes palutud väljastada 2024. aastal numbrite 3, 120, 121 ja 123 all registreeritud dokumendid, millistel on ühine loendur 2.1-11 sarjaga. Kuna on alust arvata, et nõutud dokumendid 3, 120, 121 ja 123 on olemas, siis ilmselt PTA keeldus teabenõude täitmisest valedel alustel. Teabenõude esitamisel lähtus vaide esitaja AKI alltoodud arusaamast, et loendur annab registreerimise järjekorras numbreid erinevatele sarjadele.

*PTA vastusest saab inspektsioon aru selliselt, et iga dokumendiliigi (mitte sarja) osas on eraldi loendur, mis annab dokumendile numbri nende registreerimise järjekorras olenemata sellest, millisesse sarja dokument registreeritakse. Ehk siis kui personalidokumentide liigi all on registreeritud mitme erineva sarja dokumendid, siis saavad dokumendid numbri nende registreerimise järjekorras, olenemata sellest, millisesse sarja dokument kuulub. Nii näiteks on personalidokumentide alla registreeritud ka 26.08.2024 distsiplinaarmenetluse algatamine nr-ga 2.1-11/233 ning WD üldtegevuse otsuste all on registreeritud ka 22.03.2024 dokument järjekorra numbriga 2.1-11/118 distsiplinaarmenetluse otsus. Seega ei näita kaldkriipsu järel olev number, mitte sarja kuuluvate dokumentide arvu, vaid dokumendiliigi all registreeritud dokumendi järjekorra numbrit. See, kas ühe liigi alla mitme erineva sarja dokumentide registreerimine on õiguspärane, ei ole käesoleva vaide esemeks, mistõttu inspektsioon siin seisukohta ei võta. Küll aga on mingil arusaamatul põhjusel 18.12.2024 dokument nr 2.1-11/217 avalikustatud käesoleva aasta märtsikuu dokumentide vahe*l

Vaide esitaja märgib vaides, et teabenõude vastutav täitja Xxxxx Xxxxxx ei ole aru saanud teabenõude sisust. Vastaja ilmselt rõhutab „endiselt“ sõnaga, et ei ole taas aru saanud lihtsast tekstist. Küsitud ei olnud 2024. aasta dokumente 2.1-11/3, 2.1-11/120, 2.1-11/121 ja 2.1-11/123. Teabenõude korras oli palutud väljastada 2024. aastal numbrite 3, 120, 121 ja 123 all registreeritud dokumendid, millistel on ühine loendur 2.1-11 sarjaga. St teabenõude täitmisel oleks pidanud lähtuma loenduri antud numbritest. Näiteks kui loendur andis numbri 3 sarjale

tähisega 2.1-5, siis oleks pidanud väljastama dokumendi 2.1-5/3.

Vaide esitaja saab PTA 11.04.2025 nr 1.7-10/37-1 vastusest aru, et sarjal 2.1-11 on ühine loendur sarjadega 2.1-2 personali käskkiri, 1.3-1 arengukava, aruanne, kokkuvõte jms, 2.1-5 ja 3-6 (avaldus, esildis, seletuskiri), 1.1-3 koosoleku protokoll, 1.2-17 üldtegevuse otsused.

Arvestades eeltoodut palub vaide esitaja kohustada PTA-d väljastama 2024. aastal numbrite 3, 120, 121 ja 123 all registreeritud dokumendid, millistel on ühine loendur 2.1-11 sarjaga. Vaide esitaja märgib, et kui ta on õieti aru saanud, siis nõutavad dokumendid asuvad segamini PTA nimetatud sarjades (2.1-2 personali käskkiri, 1.3-1 arengukava, aruanne, kokkuvõte jms, 2.1-5 ja 3-6 (avaldus, esildis, seletuskiri), 1.1-3 koosoleku protokoll, 1.2-17 üldtegevuse otsused).

Lisaks on vaide esitaja 16.04.2025 ja 20.05.2025 esitanud inspektsioonile teatise PTA poolt inspektsiooni 02.04.2025 ja 08.05.2025 ettekirjutuse mittenõuetekohasest täitmisest ning vajadusel palunud algatata täiendava vaidemenetluse.

TEABEVALDAJA PÕHJENDUSED:

PTA selgituste kohaselt sai PTA vaide esitaja teabenõudest aru, et vaide esitaja soovis dokumente 2.1-11/3, 120, 121 ja 123. Kui hakata otsima neid dokumente, millel on ühine loendur 2.1-11 sarjaga, siis oleks seda teabenõuet pidanud käsitlema selgitustaotlusena. Kuna eespool loetletud dokumendi tüüpide juures võib olla ka üle 20 sarja ja erinevad loendurid, nt protokolli tüübil on 8 sarja ja 4 loendurit. Nii näiteks sarja 1.2-17, millele on ühine loendur sarjaga 2.1.11 dokumendid 1.2-17/3, 120, 121, 123 on avalikus vaates leitavad.

ANDMEKAITSE INSPEKTSIOONI PÕHJENDUSE

1. Tulenevalt AvTS § 3 lg-st 1 on avalik teave mis tahes viisil ja mis tahes teabekandjale jäädvustatud ja dokumenteeritud teave, mis on saadud või loodud seaduses või selle alusel antud õigusaktides sätestatud avalikke ülesandeid täites. Seega on sisuliselt kogu avaliku sektori valduses olev teave, avalik teave avaliku teabe seaduse mõistes, millele saab piiranguid kehtestada üksnes seaduses sätestatud korras (AvTS § 3 lg 2).

2. AvTS § 9 lg 1 sätestab, et on kohustatud võimaldama juurdepääsu tema valduses olevale teabele seaduses sätestatud korras. Sama paragrahvi lg 2 p-de 1 ja 7 kohaselt on teabevaldaja teabele juurdepääsu võimaldamisel kohustatud tagama juurdepääsu neile dokumentidele, millele teabenõudja juurdepääsu taotleb ja millele teabenõudjal on juurdepääsuõigus ning tagama teabele juurdepääsupiirangutest kinnipidamise. Samuti on teabevaldaja kohustatud avalikustama avalikustamisele kuuluva teabe seaduses sätestatud korras (AvTS § 9 lg 2 p 3).

3. AvTS § 17 lg 1 p 1 kohaselt tuleb teabenõue täita teabevaldaja poolt soovitud viisil, väljastades teabe teisaldavale andmekandjale digitaalselt või teabenõudes märgitud e-posti aadressile. Juhud, millal teabevaldaja võib teabenõude täitmisest keelduda on ära toodud AvTS §-s 23 ning keeldumise korral tuleb keeldumist ka põhjendada, siin ei piisa ainult viitamisest piirangu alusele.

Teabenõude esitamine ja teabenõudele vastamine

4. AvTS § 6 sätestab, et teabenõue on teabenõudja poolt AvTS-s sätestatud korras teabevaldajale esitatud taotlus teabe saamiseks. AvTS § 14 sätestab teabenõudele kehtivad nõuded, mille lg 1 p 4 kohaselt tuleb teabenõudes edastada ka taotletava teabe sisu või dokumendi liik, nimetus ja sisu või teabenõudjale teada olevad dokumendirekvisiidid. Siinkohal peab inspektsioon vajalikuks vaide esitajale selgitada, et eelkõige on teabenõude esitamise eesmärgiks tutvuda olemasolevate dokumentide

sisuga. Teabenõuete esitamise eesmärgiks ei ole dokumendiregistris dokumentide registreerimise kontrollimine ega asutuse asjaajamise kontrollimine. Antud juhul ei ole vaide esitaja soovinud ühtegi dokumenti, vaid ainult teabenõudes soovitud dokumentide numbreid, millele on ühine loendur sarjaga 2.1-11.

5. Et teabenõudele nõuetekohaselt vastata peab teabevaldajale olema arusaadav, millist teavet või dokumenti soovitakse. Tõsi, kui teabevaldajale ei ole arusaadav, millist dokumenti teabenõudja soovib, siis tulenevalt AvTS § 15 lg-st 4 peab teabevaldaja teabenõude täpsustamiseks võtma teabenõudjaga ühendust. Seda siiski juhul kui teabevaldaja ei saa aru, mida teabenõudja soovib.

6. Kuna teabevaldaja täidab teabenõude nii nagu ta sellest aru saab, siis antud juhul vastas PTA teabenõudele nii nagu ta sellest aru sai. Kui teabevaldaja ei ole teabenõudest õigesti aru saanud ja seetõttu on jäänud soovitud teave väljastamata, ei tähenda see seda, et teabevaldaja oleks ebaseaduslikult teabenõude täitmisest keeldunud.

7. Antud juhul on inspektsioon vaidemenetluse käigus PTA-lt küsinud, kuidas PTA vaide esitaja teabenõudest aru sai ning PTA on selgitanud, et sai aru, et soovitakse dokumente 2.1-11/3, 2.-1-11/120, 2.1-11/121 ja 2.1-11/123, mida neil ei ole, mistõttu ei olnud võimalik neil neid ka väljastada.

8. Samas nähtub ka vaidest, et vaide esitaja on saanud aru, et vastaja ei ole tema teabenõudest õigesti aru saanud. Seega oli vaide esitajal võimalik oma vaiet täpsustada mõne näitega, mida on vaide esitaja selgitanud vaides küll inspektsioonile, kuid mitte teabenõudes PTA-le.

9. Siinkohal peab Andmekaitse Inspektsioon vajalikuks selgitada, et kui teabevaldaja ei ole teabenõudest õigesti aru saanud, siis ei saa Andmekaitse Inspektsioon järelevalveasutusena hakata teabenõudja soove vahendama ja selgitama teabevaldajale. Andmekaitse Inspektsioon järelevalveasutusena saab ainult hinnata, kas selliselt nagu teabevaldaja teabenõudest aru sai, oli tal võimalik teabenõuet täita või mitte.

10. Ka vaide esitaja on vaides märkinud, et PTA ei ole tema „lihtsast“ teabenõudest õigesti aru saanud. Samas ei ole vaide esitaja pidanud vajalikuks ka PTA-le täiendavalt selgitada, milliseid dokumente ta tegelikult soovis.

11. Andmekaitse Inspektsioon ei nõustu vaide esitajaga ka selles, et teabenõudest oli lihtsalt arusaadav, millist teavet ta soovis. Kuna kõigepealt palus vaide esitaja oma teabenõudes teavet, et millistel sarjadel on ühine loendur sarjaga 2.1-11, paludes nimetada kõikide ühise loenduriga sarjade tähised. Seejärel palus vaide esitaja teabenõude korras väljastada 2024. aastal numbrite 3, 120, 121 ja 123 all registreeritud dokumendid, millistel on ühine loendur 2.1-11 sarjaga. Inspektsioon möönab, et ilma täiendavate selgitusteta (näiteta) võib vaide esitaja teabenõudest erinevalt aru saada. Ehk siis kui vaide esitaja sai aru, et PTA ei saanud aru, milliseid dokumentide numbreid ta soovis, ei pidanud ta vajalikuks seda PTA-le selgitada, vaid esitas Andmekaitse Inspektsioonile vaide. Nagu juba eelpool selgitasime, siis inspektsioon ei vahenda teabenõuja soove teabevaldjale.

12. Kuna teabenõudja ei saanud teabenõudest õigesti aru, siis pole Andmekaitse Inspektsioonil võimalik kohustada ka teabevaldjat teabenõuet vaide esitaja poolt soovitud kujul täitma. Eeltoodust tulenevalt jääb vaie rahuldamata.

16.04.2025 ja 20.05.2025 teavitused

13. Vaide esitaja on 16.04.2025 ja 20.05.2025 edastanud Andmekaitse Inspektsioonile teavitused, mida inspektsioon käsitles vaietena. Teavituste kohaselt ei ole PTA täitnud nõuete kohaselt Andmekaitse Inspektsiooni 02.04.2025 ja 08.05.2025 tehtud ettekirjutusi, milles PTA on jätnud väljastamata dokumendi 2.1-11/1 metaandmed. Kuigi ettekirjutused ei olnud täidetud nõuetekohaselt, on PTA menetluse kestel dokumendi 2.1-11/1 metaandmed vaide esitajale edastanud 23.05.2025 e-kirjaga. Seega on vaide ese ära langenud ning inspektsioon loeb 02.04.2025 ja 08.05.2025 ettekirjutused täidetuks, mistõttu jäävad vaided eeltoodud ettekirjutuste mittenõuetekohaste täitmise osas rahuldamata.

/allkirjastatud digitaalselt/

Elve Adamson
jurist
peadirektori volitusel